

Softvér pre ľudí

KROS

alfa+ 1/2019

NEWS

Legislatíva | Zákony v praxi | Postupy účtovania

Úvodník

Gabriela Trpišová

Existujú zmeny, pre ktoré sa môžeme rozhodnúť, a potom také, ktoré musíme prijať. Všetci sme už zažili situácie, keď sme sa ocitli na obidvoch stranách. Ako sme to zvládli? Boli to zmeny príjemné, alebo zložité? Mohli sme ich ovplyvniť? Väčšina z nás by povedala, že vyrovnať sa s rozhodnutím, ktoré musíme prijať, je náročnejšie. A ten, kto má na výber, to má predsa len

o niečo ľahšie. Niekedy. Myslím si, že neexistuje jednoznačná odpoveď. Vždy záleží na okolnostiach.

Touto filozofickou témou som začala premiérové prvé číslo časopisu zámerne. Pred niekoľkými mesiacmi som totiž dôležité rozhodnutie urobila aj ja. Dostala som príležitosť šéfovať novému legislatívnemu časopisu KROS NEWS k ekonomickým programom. V živote som nič také nerobila, no pustila som sa do toho. Po niekoľkých rokoch na stoličke zákazníckej podpory prišiel čas na zmenu. Čo to v praxi znamená? Okrem toho, že stále vediem oddelenie podpory k ALFE plus a iKROSU, zabezpečujem call centrum alebo píšem články, riešim aj nové veci, napríklad obsahovú náplň časopisu, korekcie článkov, spolupracujem na grafickej podobe a podobne. Rada by som Vám priniesla časopis so zaujímavým obsahom a príťažlivým vizuálom. Pravdepodobne viackrát pôjdem aj za hranice komfortnej zóny, no je to pre mňa veľká výzva a zodpovednosť zároveň. Budem sa tešiť, ak sa výsledok podarí a v časopise nájdete informácie a témy, ktoré Vám pomôžu pri práci a uľahčia Vám účtovanie.

Prečo KROS NEWS a čo je jeho cieľom? Predovšetkým budeme v časopise písať o legislatíve, o zmenách v zákonoch a ich dopade na účtovanie. Ľudskou rečou Vám vysvetlíme, ako fungujú zákony, metodické usmernenia a pokyny v praxi. Pripravíme pre Vás postupy účtovania v programe ALFA plus a nebude chýbať ani legislatívna poradňa z oblasti dane z príjmov či DPH. Už v prvom čísle si prečítate najviac diskutované témy v jednoduchom účtovníctve. Sú nimi účtovanie stavebných prác, stravovanie živnostníka alebo auto v podnikaní. Za zmienku stojí fakt, že okrem vážnych tém nájdete v časopise aj časť venovanú relaxu. Viac Vám však neprežradím. :-) Pustite sa do čítania a zistite sami.

Čo dodať na záver. Paradoxom je, že kým ja som mala možnosť svoje rozhodnutie ovplyvniť, pokiaľ ide o zmeny v zákonoch, tie musíme prijať všetci, či už sú pozitívne, alebo také, ktoré nám pripravia množstvo prekážok. Nemáme veľmi na výber. V KROS NEWS sa Vám však budeme snažiť všetko pekne vysvetliť a spoločne zvládneme akékoľvek zmeny v legislatíve alebo aj v programe.

03

Päť vecí, ktoré budete v eKase evidovať inak

04

**eKasa
otázky a odpovede**

05

**Ako správne uplatňovať
daňové výdavky na auto**

07

**Ako fakturovať dodanie stavebných
prác v tuzemsku a v zahraničí**

09

**Dodanie stavebných prác
v programe ALFA plus**

11

**Stravovanie živnostníka
v daňových výdavkoch**

Päť vecí, ktoré budete v eKase evidovať inak

Zavedením systému eKasa vznikajú podnikateľom nemalé povinnosti so zabezpečením certifikovanej online registračnej pokladnice (ORP). Otvplyvní však táto zmena aj bežnú rutinu vystavenia bločku z pokladnice?

Novela zákona č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice prináša novinky aj v samotnom spôsobe práce s pokladnicou. Upozorňujeme na nové skutočnosti, ktoré budete evidovať inak:

1. Pokladničný doklad vystavíte s novými údajmi

Vzhľad pokladničného dokladu prešiel úpravou. Obsahuje nové údaje Unikátny identifikátor dokladu, Overovací kód podnikateľa, QR kód. Ak sa doklad v čase vyhotovenia nepodarí odoslať finančnej správe, automaticky sa na ňom vytlačí text OFF-LINE DOKLAD a je rovnocenný s dokladmi vystavenými v online režime. Po novom môžete pokladničný doklad poslať kupujúcemu aj emailom. Ten však musí požiadať o takéto zaslanie ešte pred vytlačením dokladu. Ak pošlete kupujúcemu doklad v elektronickej podobe, nebudete vyhotovovať jeho papierovú formu.

2. Záporné položky na doklade musíte identifikovať

Systém eKasa finančnej správy akceptuje záporné položky: Vrátene, Oprava, Zľava, Odpočítaná záloha, Vrátene vratné obaly a od 1. 10. 2019 aj Výmenu poukazu za tovar alebo službu. Tzn. pri zadávaní položky vyberiete typ zápornej položky. Osobitne je v zákone o registračných pokladniciach v § 2 písm. a) zadefinovaný pojem **Vrátene**. Vrátением sa rozumie **zaevidovanie vrátenej platby za tovar alebo poskytnutú službu pri ich reklamácii**, za vrátený tovar alebo za neposkytnutú službu.

V § 2 písm. am) je zadefinovaný pojem **Oprava**. Opravou sa rozumie **oprava chybné zaevvidovaných údajov** na vyhotovenom doklade. Napríklad: nesprávne ste zadali množstvo, sumu položky, označenie tovaru. Pri Oprave najskôr „vystornujete“ celú pôvodne zadanú chybnú položku a následne zadáte správnu položku.

K položkám Vrátene a Opravy uvediete pôvodný identifikátor dokladu, ku ktorým sa vzťahujú. Je ním Unikátny

identifikátor dokladu a pri doklade v offline režime je to Overovací kód podnikateľa. Údaj na doklade za vás automaticky uvedie softvér alebo ho načítate čítačkou z pôvodného dokladu, prípadne ho zadáte ručne. Záleží od technických možností a konkrétneho prípadu.

3. V pokladnici zaznamenáte aj VÝBER hotovosti

V súčasnosti, ak vkladáte do registračnej pokladnice hotovosť inú ako je prijatá tržba, máte povinnosť ju zaevvidovať v pokladnici a vyhotoviť doklad s označením „VKLAD“. Po novom máte rovnakú povinnosť aj pri výbere hotovosti. **Ak vyberiete z pokladnice hotovosť**, bez zbytočného dokladu zaevvidujete výber v pokladnici a **vyhotovíte doklad s označením „VÝBER“**.

4. Z paragónov zaevvidujete do pokladnice viac údajov

Paragón je náhradný doklad, ktorý pre zákazníka vyhotovujete v prípade prerušenia prevádzky registračnej pokladnice (nemyslí sa výpadok internetu). Po jej obnovení doevvidujete paragóny vo funkčnej ORP. Okrem doteraz známych údajov zadáte do pokladnice aj nové údaje. Sú nimi **dátum a čas vyhotovenia paragónu a poradové číslo paragónu**, ktorý ste fyzicky odovzdali zákazníkovi.

5. Nemusíte vyhotovovať uzávierky a nevediete Knihu pokladnice

V ORP už nemáte povinnosť vyhotovovať denné, prehľadové, intervalové uzávierky. Či ich vyhotovenie budú ORP podporovať, záleží na výrobcach. Uzávierky môžu byť stále užitočné pre zaúčtovanie tržby. eKasa zóna podnikateľa na webe finančnej správy sľubuje aj prehľady o tržbách, ale pre účtovníkov budú nepraktické. Používaním ORP tiež nemáte povinnosť viesť Knihu pokladnice.

Ing. Katarína Synáková

eKasa

otázky a odpovede

Otázka: Podnikateľ pri poskytovaní svojich služieb nemusí používať registračnú pokladnicu a ani ju nepoužíva. Vzťahuje sa na neho od 1. 7. 2019 povinnosť používať ORP alebo VRP?

Odpoveď: Nie, nevzťahuje. Rozsah používania registračných pokladníc pri poskytovaní služieb, uvedený v Prílohe č. 1, a ani pri predaji tovaru sa novelou zákona nemení. Ak podnikateľ v súčasnosti nemusí evidovať tržbu v registračnej pokladnici, nebude ju evidovať ani od 1. 7. 2019. Ak má povinnosť evidovať tržby v registračnej pokladnici, musí ich evidovať v ORP alebo VRP aj od 1. 7. 2019.

Otázka: Má FO pri príležitostnom predaji svojich výrobkov (hračiek, misiek...) na trhoviskách a jarmokoch povinnosť používať ORP/VRP?

Odpoveď: Ak FO príležitostný predaj vlastnoručne vyrobeného tovaru vykonáva na základe autorského zákona, pri predaji tohto tovaru nemá povinnosť používať ORP/VRP. Ak ale predáva výrobky na základe živnostenského oprávnenia, má povinnosť používať ORP/VRP.

Otázka: Podnikateľ prechádza na ORP. Má nejaké zákonné povinnosti pri ukončení používania ERP?

Odpoveď: Áno, podnikateľ má povinnosť postupovať podľa §15 ods. 1, 2 a 3 zákona o registračných pokladniciach.

1. Požiada servisnú organizáciu (SO) o ukončenie prevádzky ERP.
2. SO vyberie fiskálnu pamäť a dátové médium odovzdá podnikateľovi. V Knihe ERP zaznamená dátum ukončenia prevádzky pokladnice a sumu kumulovaného obratu ku dňu ukončenia.
3. Podnikateľ je povinný najneskôr do troch pracovných dní po ukončení prevádzky ERP oznámiť jej ukončenie ktorémukoľvek daňovému úradu a zároveň na úrad fyzicky priniesť Knihu pokladnice. Podnikateľ nemá povinnosť oznamovať ani nemusí ísť na daňový úrad v prípade, ak v Žiadosti o pridelenie kódu ORP/VRP uvedie daňový

kód pokladnice (DKP), ktorej prevádzka bola alebo bude ukončená k dátumu uvedenému v žiadosti.

4. Fiskálnu pamäť, dátové médium je podnikateľ povinný uchovávať do uplynutia lehoty na zánik práva vyrubiť daň (do uplynutia 5 rokov od konca roka, v ktorom vznikla povinnosť podať daňové priznanie). Knihu ERP má povinnosť archivovať po dobu 10 rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom bol vykonaný posledný záznam o ukončení prevádzky pokladnice.

Otázka: Zákazník reklamuje u predávajúceho tovar s pokladničným dokladom vyhotoveným v „starej“ elektronickej registračnej pokladnici (ERP). Aký pôvodný identifikátor uvedie predávajúci na doklade k vráteniu platby?

Odpoveď: Doklad z ERP neobsahuje unikátny identifikátor dokladu. Predávajúci v ORP na doklade k vráteniu platby uvedie ako pôvodný identifikátor dokladu poradové číslo pokladničného dokladu vyhotoveného v ERP.

Ing. Katarína Synáková

- Informácie k eKase nájdete na FR SR – informácie k eKase a v Pokyne k postupu pri zrušení ERP.

Ako správne uplatňovať daňové výdavky na auto

Pri uplatňovaní výdavkov na auto je kľúčové, či ho zaradíte, alebo nezaradíte do obchodného majetku. Z daňového hľadiska to nie je jedno, pretože práve auto v podnikaní môže byť významným prostriedkom, s ktorým ušetríte na daniach. Kým pri služobnom vozidle si môžete uplatniť maximum výdavkov, pri vlastnom aute sú tieto možnosti obmedzené. Pre správne rozhodnutie je dôležitý aj fakt, či ide o nové, alebo jazdené auto.

Pozrime sa teda na prehľad výdavkov, ktoré si môžete uplatniť či už pri služobnom, alebo vlastnom osobnom motorovom vozidle.

Daňové výdavky na AUTO ZARADENÉ v obchodnom majetku

Do majetku môžete zaradiť auto kúpené na IČO, ale aj auto kúpené na meno podnikateľa ako súkromnú osobu. Auto sa stáva obchodným majetkom momentom zaradenia do evidencie majetku. Nemusíte nikde nič nahlasovať. Pri tomto aute si môžete uplatniť nasledujúce daňové výdavky:

- kúpnu cenu auta len postupne prostredníctvom odpisov,
- výdavky na opravy, prevádzku a údržbu, umývanie auta,
- výdavky na garančné a servisné prehliadky vrátane výmeny pneumatík,
- výdavky na technickú a emisnú kontrolu,
- poistenie – povinné zákonné, havarijné, iné,
- diaľničné poplatky, poplatky za parkovanie, iné poplatky,
- technické zhodnotenie auta a príslušenstvo k autu,
- daň z motorových vozidiel – daňový výdavok vždy v plnej výške,
- nákup PHL – uplatňujete daňové výdavky podľa osobitných pravidiel ustanovených v § 19 ods. 2 písm. l) zákona o dani z príjmov.

Používate auto zaradené v majetku na podnikanie aj na súkromné účely?

Vyššie uvedené výdavky, okrem dane z motorových vozidiel, si nemôžete uplatniť v daňových výdavkoch v plnej výške. Musíte ich krátiť. Postupujete podľa § 19 ods. 2

písm. t) a § 24 ods. 8 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov. Ak výdavky uplatníte v paušálnej výške 80 % z celkovej sumy výdavkov, rozsah použitia auta na podnikanie nemusíte nikomu preukazovať. Ak si však chcete do daňových výdavkov uplatniť viac ako 80 %, rozsah používania na podnikanie musíte vedieť preukázať.

Rovnako si výdavky uplatníte pri osobnom automobile zaradenom v obchodnom majetku, ktorý ste obstarali formou finančného prenájmu – na lízing.

TIP, ako uplatníte vyššie výdavky na auto

- Nakúpte a zaradte auto do majetku na začiatku roka. V roku zaradenia si uplatníte do výdavkov väčší odpis.
- Technicky zhodnocujte auto v jednom roku maximálne vo výške 1 700 eur. Takéto technické zhodnotenie je celé jednorazovo daňovým výdavkom v roku, kedy ho vykonáte.
- Kúpte si auto maximálne za cenu do 48 000 eur. Nie ste limitovaný a uplatníte si daňový odpis bez ohľadu na výšku dosiahnutého základu dane v daňovom priznaní k dani z príjmov.

Daňové výdavky na AUTO NEZARADENÉ v obchodnom majetku

Výdavky na osobné vozidlo nezaradené v obchodnom majetku si v daňových výdavkoch premietnete najmä formou náhrad pri jeho použití na pracovné cesty. Pričom vlastníkom auta musíte byť vy, prípadne váš manžel/manželka, ak je auto v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov.

Do daňových výdavkov si môžete uplatniť:

- **základnú náhradu** za každý jeden km jazdy. **Od 1. júna 2019 platí nová suma základnej náhrady vo výške 0,193 eur/km.** Môžete ju uplatniť len v prípade, ak ste auto nemali v minulosti zaradené v obchodnom majetku. Ak teda preradíte auto z podnikania do osobného užívania a požívate ho aj na pracovné cesty, nemôžete si uplatňovať základnú náhradu.
- **Náhradu za spotrebované PHL** podľa cien platných v čase ich nákupu. **Povinne vediete Knihu jász** a podľa vyjadrení Finančného riaditeľstva SR cenu pohonnej látky preukazujete dokladom o nákupe PHL.

- Ak nechcete viesť Knihu jász, môžete uplatňovať **paušálne výdavky vo výške 50 %** z nákupu PHL. Nákup preukazujete dokladmi o kúpe pohonných látok. Tzn. zo všetkých nazbieraných bločkov uplatníte v daňových výdavkoch 50 %. V danom prípade však nemôžete uplatňovať základnú náhradu.
- **Iné výdavky súvisiace s pracovnou cestou**, najčastejšie diaľničnú známku, parkovné.
- **Daň z motorových vozidiel.**

Základným rozdielom oproti autu zaradenom v majetku je, že si **nemôžete uplatňovať ostatné výdavky**, napr. na opravy, servisy, poistenie, odpisy. Tieto výdavky si uplatňujete nepriamo prostredníctvom základnej náhrady.

Výdavky na auto, či už zaradené, alebo nezaradené v obchodnom majetku, si môžete uplatniť za predpokladu, že vediete jednoduché účtovníctvo alebo daňovú evidenciu. Ak ste podnikateľ, ktorý uplatňuje paušálne výdavky 60 % z príjmov, nemôžete si uplatniť žiadne výdavky týkajúce sa auta.

Zaradiť, alebo nezaradiť auto do majetku?

Univerzálna odpoveď neexistuje. Každá z možností má svoje pre aj proti. Rozhodnutie závisí od konkrétnych podmienok. Daňovník by si mal pred rozhodnutím zodpovedať: V akom rozsahu používam auto na podnikanie a v akom na súkromné účely? Som platiteľ DPH, alebo nie? Aký je vek vozidla? Aký počet km približne najazdím v podnikaní? Plánujem v budúcnosti auto prediť?

1. Ak je možné odhadnúť ročný počet najazdených km a výdavkov na servis, opravy, poistenie, PHL, je najlepšie si dopredu prepočítať približnú výšku výdavkov pre obidva varianty. Podľa výhodnosti sa rozhodnúť.
2. Všeobecne, zaradenie auta do majetku je vhodné pre nové autá a platiteľa DPH. Môže si z kúpy auta a z ostatných výdavkov na auto odpočítavať DPH, aj odpisy sú dostatočne vysoké.
3. Pre staršie autá s nižšou cenou môže byť vhodnejšie ich nezaraďiť do majetku a uplatňovať si výdavky formou základnej náhrady a náhrady za PHL. V podstatnej miere to však závisí od množstva najazdených km v podnikaní. Čím viac kilometrov, tým je výdavok základnej náhrady vyšší.

Pri rozhodovaní myslíte aj na dôsledky predaja auta:

- Auto v osobnom vlastníctve **nezaradené** v majetku – môžete kedykoľvek prediť **bez zdanenia** príjmu z predaja.
- Auto **zaradené** v majetku – príjem z predaja **zdaňujete**, daňová zostatková cena je daňovým výdavkom do výšky príjmov z predaja.
- Auto **preradené z majetku do osobného vlastníctva** – ak ho predáte **do 5 rokov** po preradení, príjem z predaja **zdaňujete**. Predaj je **oslobodený** od dane z príjmov až **po 5 rokoch** od preradenia majetku do osobného vlastníctva.

Ing. Katarína Synáková

Ako fakturovať dodanie stavebných prác v tuzemsku a v zahraničí

V tomto článku zaostríme na problematiku stavebných prác z pohľadu zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty (ďalej len „zákon o DPH“). Stavebné práce, vykonávané na Slovensku (ďalej len „tuzemsko“) alebo v zahraničí, majú svoje pravidlá, od ktorých závisí správne vysporiadanie DPH.

Stavebné práce môžeme charakterizovať ako práce spojené s konkrétnou nehnuteľnosťou. A práve podľa miesta, kde sa táto nehnuteľnosť nachádza (§ 16 ods. 1 zákona o DPH), sa určí štát, ktorý má právo vybrať DPH do svojho štátneho rozpočtu. Na účely DPH je potrebné ďalej zistiť, kto je nakoniec v danom štáte povinný daň zaplatiť.

Stavebné práce v tuzemsku

Ak sa **nehnuteľnosť** nachádza v **tuzemsku**, miesto dodania stavebných prác je **Slovenská republika**. Pri týchto stavebných činnostiach je dôležité posúdiť, či je odberateľ platiteľom DPH (má pridelené IČ DPH v zmysle § 4, § 4b, § 5 a § 6 zákona o DPH), alebo je neplatiteľom dane.

Ak sú predmetom dodania stavebné práce, ktoré sa nachádzajú v sekcii F klasifikácie produktov podľa činností (CPA) a príjemcom služby je platiteľ DPH, povinnosť platiť daň sa prenáša na odberateľa – § 69 ods. 12 písm. j) zákona o DPH.

Finančné riaditeľstvo zverejnilo podrobný prehľad činností zatriedených podľa štatistickej klasifikácie CPA na účely DPH. Tento zoznam sa priebežne aktualizuje a nájdete ho [na stránke FR SR](#).

Čo patrí do stavebných prác s prenosom daňovej povinnosti:

Sekcia F klasifikácie (CPA) sa delí na divízie 41, 42 a 43. Patria sem murárske práce, sklenárske práce, zámočnícke práce, elektroinštalačné práce a plechárske práce, výkopové a zemné práce pri príprave staveniska, montáž, demontáž a oprava výťahov, montáž vstavaného nábytku, montáž a oprava žalúzií, montáž plávajúcej podlahy, kamerového systému a iné.

Čo nepatrí do činností s prenosom daňovej povinnosti:

Iné druhy činností, ktoré sa nenachádzajú v sekcii F klasifikácie (CPA). Napríklad ide o: prenájom lešení, montáž a demontáž lešení, údržba a oprava priemyselných kotlov, čistenie komínov, montáž samostatne stojaceho nábytku, údržba kancelárskych strojov a zariadení, záhradkárske práce a iné. Dodanie týchto činností sa zdaňuje bežným režimom.

Ako postupuje tuzemský dodávateľ – platiteľ DPH

1. Faktúra pre platiteľa DPH

V prípade dodania stavebných prác zatriedených do sekcii F klasifikácie CPA platiteľovi DPH, má povinnosť odvieť DPH príjemca služby (odberateľ).

Príklad:

Slovenská zdaniteľná osoba (SZČO – platiteľ DPH) vykonala murárske práce na nehnuteľnosti v Žiline pre inú slovenskú zdaniteľnú osobu – platiteľa DPH. Miesto dodania je Slovenská republika.

Dodávateľ bude postupovať nasledovne:

- faktúru vystaví bez dane, s povinným textom „Prenesenie daňovej povinnosti“,
- **daňové priznanie DPH:** neuvádza sa,
- **kontrolný výkaz:** uvádza sa v časti A2,
- **záznamová povinnosť** – evidencia DPH: uvádza sa.

2. Faktúra pre neplatiteľa DPH, nezdaniteľné osoby ako nadácie, neziskové organizácie, ak nemajú pridelené IČ DPH, prípadne občanov

Vzhľadom na skutočnosť, že odberateľ nie je platiteľom DPH, povinnosť odviesť daň zostáva na dodávateľovi stavebných prác – § 69 ods. 1 zákona o DPH. Dodávateľ postupuje nasledovne:

- faktúru vystaví s daňou (sadzba 20 %),
- **daňové priznanie:** uvedie na riadku 03 (základ dane) a 04 (daň),
- **kontrolný výkaz:** uvádza sa v časti A1,
- **záznamová povinnosť** – evidencia DPH: uvádza sa.

Ako postupuje tuzemský dodávateľ – neplatiteľ DPH, osoba registrovaná pre daň podľa § 7/7a

Bez ohľadu na príjemcu stavebných prác (platiteľ/neplatiteľ DPH), dodávateľ vystavuje faktúru bez DPH. Hodnota dodávky vstupuje do obratu DPH, a preto si musí dodávateľ sledovať výšku obratu pre účely DPH. Ak dosiahne za najviac 12 predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov sumu 49 790 eur, je povinný podať daňovému úradu žiadosť o registráciu za platiteľa DPH.

Stavebné práce v zahraničí (EÚ)

Ak sa **stavebné práce uskutočňujú na nehnuteľnosti**, ktorá sa nachádza v inom štáte EÚ, miesto dodania stavebných prác je konkrétny štát EÚ a musí sa postupovať vždy podľa platnej legislatívy danej krajiny. V tuzemsku tieto práce nie sú predmetom dane, ale zdania sa v zahraničí. Dodávateľ si musí overiť **registračné a odvodové povinnosti** v štáte dodania (v zahraničí). A to bez ohľadu na skutočnosť, že je platiteľ/neplatiteľ DPH, prípadne osoba registrovaná pre daň v zmysle § 7/7a v tuzemsku.

Príklad:

Slovenský živnostník - platiteľ DPH v SR, vykonáva stavebné úpravy na budove v Prahe pre českú spoločnosť s prideleným IČ DPH v ČR. Miestom dodania je Česká republika, pretože dodávateľ poskytuje stavebné práce súvisiace s nehnuteľnosťou, ktorá sa nachádza v Českej republike.

Dodávateľ bude postupovať nasledovne:

Po overení registračných a odvodových povinností v ČR môžu nastať tieto prípady:

1. Slovenský dodávateľ sa nemusí registrovať v ČR za platiteľa DPH

Ak je v českej legislatíve možné preniesť daňovú povinnosť na príjemcu služby (napr. na českú zdaniteľnú osobu), slovenský dodávateľ sa v ČR na účel DPH nemusí registrovať. Potom bude dodávateľ postupovať nasledovne:

- faktúru vystaví bez DPH, s povinným textom „Prenesenie daňovej povinnosti“,
- **daňové priznanie:** neuvádza sa,
- **kontrolný výkaz:** neuvádza sa,
- **súhrnný výkaz:** neuvádza sa,
- **záznamová povinnosť** – evidencia DPH: uvádza sa, (účinnosť od 01. 1. 2019, § 70 ods. 2 bod d) zákona o DPH).

2. Slovenský dodávateľ sa musí registrovať v ČR za platiteľa DPH

V prípade, ak nie je možné preniesť daňovú povinnosť na príjemcu, slovenský dodávateľ je povinný sa na účely DPH registrovať v zahraničí. Po registrácii mu bude pridelené české IČ DPH a následne vystaví faktúru s českou sadzbou dane (v súčasnosti je sadzba dane 21 %).

Slovenský dodávateľ podáva daňové priznanie DPH v ČR a daň zaplatí do českého štátneho rozpočtu.

Registračné a odvodové povinnosti budú pre slovenského dodávateľa vyplývať v prípade, ak by stavebné práce na nehnuteľnosti v ČR vykonal pre českého občana. Vo všeobecnosti totiž nie je možný prenos daňovej povinnosti na súkromnú osobu.

Mgr. Martina Kavecká

Dodanie stavebných prác v programe ALFA plus

Pri vystavení faktúry za stavebné práce je dobré si uvedomiť, za akých podmienok môže dodávateľ uplatniť tuzemský prenos daňovej povinnosti (ďalej len „prenos DP“), a teda kedy a komu môže fakturovať službu bez DPH a, naopak, kedy musí fakturovať s DPH a službu zdaňiť.

Všeobecne platí zásada, že prenos DP môžete uplatniť, ak sú splnené podmienky:

- miesto dodania stavebných prác je podľa „§16 ods. 1 zákona o DPH“ v tuzemsku,
- poskytnutá služba patrí do sekcie F klasifikácie (CPA) divízie 41, 42, 43,
- dodávateľ aj odberateľ sú platitelia DPH v tuzemsku.

Vystavenie faktúry za stavebné práce v tuzemsku

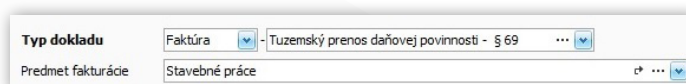
V programe ALFA plus vám s vystavením faktúry pomáhajú viaceré automatické funkcie, či už je to správny výber typu dokladu, doplnenie sadzby DPH, alebo kontrola povinných textov. Na konkrétnych príkladoch si pozrite, ako správne vystaviť faktúru od tuzemského dodávateľa – platiteľa DPH.

Príklad č. 1

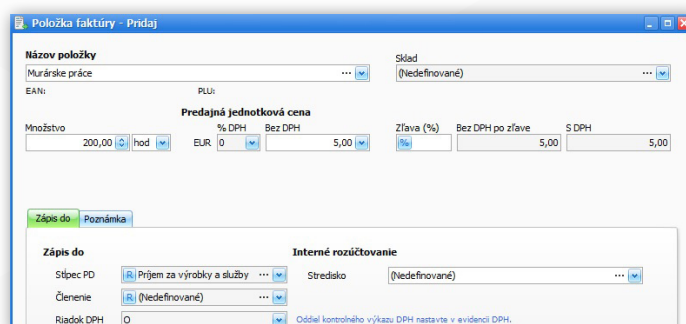
Slovenská zdaniteľná osoba (SZČO – platiteľ DPH) vykonala murárske práce na nehnuteľnosti v Žiline pre inú slovenskú zdaniteľnú osobu – platiteľa DPH. Miesto dodania je Slovenská republika.

Dodávateľ stavebných prác (platiteľ DPH) má povinnosť vystaviť vyúčtovaciu faktúru do 15 dní odo dňa, kedy boli práce ukončené a odovzdané. Faktúru vystavíte v programe cez **Obchod – Faktúry**.

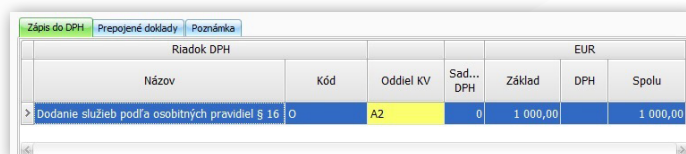
- Pri výbere odberateľa sú dôležité jeho identifikačné údaje. Z pohľadu DPH musí byť na faktúre uvedené IČ DPH, aby mohol byť uplatnený prenos DP. Rovnako je tento údaj povinný aj pre kontrolný výkaz DPH.
- Dátum vzniku daňovej povinnosti (DVDP) uvediete dátum dokončenia stavebných prác. Podľa tohto sa nastaví dátum uplatnenia dane (DUD) pre evidenciu DPH.
- V časti typ dokladu vyberiete **Faktúra – „Tuzemský prenos daňovej povinnosti – § 69“**.

- Pridáte položku, kde vyplníte názov konkrétnej služby, množstvo a cenu bez DPH, tak ako bolo dohodnuté v zmluve.
- Podľa typu dokladu je automaticky nastavená 0 % DPH a v časti Zápis do je **zobrazený riadok DPH – O (Dodanie služieb podľa osobitných pravidiel podľa § 16 a iné dodania, pri ktorých daň platí príjemca podľa § 69 ods. 2 – 9,12. Nevstupuje do súhrnného výkazu)**. Faktúra bude vystavená bez dane.

- Faktúra musí obsahovať slovnú informáciu „Prenesenie daňovej povinnosti“, ktorú doplníte v záložke Texty v časti Záver.
- Po uložení faktúry sa zobrazí **Záznam DPH**, v ktorom si overíte správnosť zaúčtovania. Kód O znamená, že táto faktúra nebude zahrnutá do daňového priznania DPH, ale je iba predmetom záznamovej povinnosti. **Avšak bude zahrnutá v kontrolnom výkaze, oddiel A2.**

Riadok DPH	Názov	Kód	Oddiel KV	Sad... DPH	Základ	DPH	Spolu
0	Dodanie služieb podľa osobitných pravidiel § 16	O	A2	0	1 000,00	0	1 000,00

TIP pre účtovníčku: Faktúry vystavené podnikateľom v inom programe nemusíte znovu vytvárať, ale stačí ich zaúčtovať (zaevidovať, pridať) do evidencie pohľadávky. Pri

evidovaní použite typ dokladu Faktúra – Tuzemský prenos daňovej povinnosti – § 69. Automaticky bude nastavená 0 % sadzba DPH riadok DPH O a v zázname DPH oddiel kontrolného výkazu A2.

Príklad č. 2

Slovenská zdaniteľná osoba (SZČO – platiteľ DPH) vykonal murárske práce na nehnuteľnosti v Žiline pre inú slovenskú zdaniteľnú osobu – neplatiteľa DPH. Miesto dodania je Slovenská republika.

V takomto prípade má povinnosť odvieť daň má dodávateľ. A keďže neboli splnené všetky podmienky na uplatnenie „prenosu DP“, dodávateľ musí **vystaviť faktúru s daňou (sadzba 20 %)** a z poskytnutej služby daň zaplatiť.

- Pri vytváraní faktúry vyberiete typ dokladu **Faktúra – Tuzemsko**.

Typ dokladu: Faktúra - Tuzemsko
Predmet fakturácie: Stavebné práce

- Podľa typu dokladu bude v položke faktúry automaticky nastavená 20 % sadzba DPH v Zápise do riadok DPH 03/04 (Dodanie tovarov a služieb v tuzemsku § 8 a § 9). Faktúra bude vystavená s daňou.
- V zázname DPH môžete vidieť, že faktúra bude zahrnutá do daňového priznania DPH na r. 03/04 a tiež aj v kontrolnom výkaze, oddiel A1.

Zápis do DPH						
Prepojené doklady						
Poznámka						
Riadok DPH						
Názov	Kód	Oddiel KV	Sadzba DPH	Základ	DPH	Spolu
> Dodanie tovaru a služby v tuzemsku (§ 8 a § 9)	03/04	A1	20	1 250,00	250,00	1 500,00

Rovnako by ste postupovali aj pri vystavení faktúry pre nezdaniteľnú osobu napríklad nadácie, neziskové organizácie, ktoré nemajú pridelené IČ DPH, alebo pre občana (nepodnikateľa). Ak vystavíte faktúru pre občana, zapnutím voľby Občan (nepodnikateľ), Zjednodušená faktúra v zázname DPH sa zmení oddiel kontrolného výkazu na D2.

TIP pre účtovníčku: Vyhотовenú faktúru stačí pridať do evidencie **Pohľadávky**, kde použite typ dokladu **Faktúra – Tuzemsko**. Automaticky bude nastavená 20 % sadzba DPH a v Zápise do DOH 03/04. V zázname pre evidencie DPH bude faktúra zahrnutá do **kontrolného výkazu, oddiel A1**.

Vystavenie faktúry za stavebné práce v zahraničí (EÚ)

Pri stavebných prácach poskytnutých v zahraničí je dôležité určiť **miesto, kde sa práce vykonali**. Toto miesto je tam, kde sa **nehnuteľnosť nachádza**. Ak dodávateľ služby nemá povinnosť registrácie platiteľa DPH v krajine EÚ, kde sa nehnuteľnosť nachádza, **môže uplatniť „prenos DP“ a faktúru vystaviť bez dane**. Znamená to, že daňová povinnosť bude prenesená na zahraničného odberateľa.

Príklad:

Slovenský živnostník – platiteľ DPH v SR, vykonal stavebné úpravy na budove v Prahe pre českú spoločnosť s pridelenými IČ DPH v ČR. Ako správne vystaviť faktúru pre zahraničného odberateľa?

Vystavíte ju v programe cez **Obchod – Faktúry**.

- Dôležité sú identifikačné údaje odberateľa. Faktúra musí obsahovať **IČ DPH**, ktoré má odberateľ pridelené vo svojej krajine, aby bolo jasné, že daňová povinnosť bude prenesená na platcu DPH v inej krajine.
- V časti typ dokladu vyberiete **Faktúra – EÚ Služba**

Typ dokladu: Faktúra - EÚ služba
Predmet fakturácie: Stavebné práce

- Podľa typu dokladu sa na položke faktúry nastaví **0 % DPH** a v časti Zápis do riadok DPH zmeňte na O – (Dodanie služieb podľa osobitných pravidiel § 16 a iné dodania, pri ktorých daň platí príjemca)
- Faktúra musí obsahovať slovnú informáciu „**Prenesenie daňovej povinnosti**“, ktorú doplníte v záložke **Texty** v časti **Záver**.
- Po uložení faktúry sa zobrazí záznam DPH, kde **kód O** znamená, že faktúra nebude zahrnutá do daňového priznania DPH, ale je iba predmetom záznamovej povinnosti. Zároveň nebude vstupovať do kontrolného ani súhrnného výkazu.

Zápis do DPH						
Prepojené doklady						
Poznámka						
Riadok DPH						
Názov	Kód	Oddiel KV	Sadzba DPH	Základ	DPH	Spolu
> Dodanie služieb podľa osobitných pravidiel § 16	O	Nevstupuje do KV	0	1 000,00		1 000,00

TIP pre účtovníčku: Pri evidovaní takejto faktúry v evidencii **pohľadávky** použite typ dokladu **Faktúra – EÚ služba**. Automaticky bude nastavená 0 % DPH. Riadok DPH zmeňte na O, čo zabezpečí, že faktúra **nebude** vstupovať do **súhrnného výkazu**. V zázname pre evidenciu DPH bude uvedené, že „**Nevstupuje do KV**“.

Andrea Bittšánska

Stravovanie živnostníka v daňových výdavkoch

Podľa zákona o dani z príjmov má každý živnostník SZČO nárok na stravné za každý odpracovaný deň. Ročne si tak môže dať do daňových výdavkov viac ako 1 000 €, ktoré ovplyvnia výšku dane z príjmov. Pre daňovú uznateľnosť stravného však platia všeobecné pravidlá za predpokladu, že živnostník vedie jednoduché účtovníctvo alebo daňovú evidenciu.

Sumy stravného v roku 2019

Som živnostník. Akú sumu stravného si môžem uplatniť do daňových výdavkov?

Podľa § 19 ods. 2 písm. p) zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov si môže živnostník uplatniť do daňových výdavkov stravné v sume **4,80 eur** za každý odpracovaný deň (zvýšenie stravného na sumu 5,10 eur bude pravdepodobne aktuálne od júla 2019). Je to maximálne uznateľná výška stravného na deň, stanovená podľa zákona o cestovných náhradách pre časové pásmo 5 až 12 hodín, platná od **1. 6. 2018**. Ak je živnostník na služobnej ceste, nemá nárok na stravný lístok, ale môže si na základe cestovného príkazu uplatniť sumu stravného, ktorá mu prináleží podľa času trvania pracovnej cesty.

Nárok na stravné popri zamestnaní

Som živnostník a zároveň aj zamestnaný na pracovnú zmluvu. Mám nárok na stravné?

V prípade, že je živnostník súčasne aj zamestnancom, vzniká mu len nárok na stravné, ktorý súvisí s výkonom závislej činnosti podľa Zákonníka práce. Inak povedané, ak dostane stravný lístok od zamestnávateľa za odpracované hodiny, nemôže si za ten istý deň uplatniť aj stravný lístok ani bloček o nákupe jedla ako SZČO.

Stravné počas víkendov a sviatkov

Pracujem ako živnostník na zákazkách aj cez víkendy. Môžem si uplatniť výdavok na stravovanie za sobotu a nedeľu?

Živnostník si môže uplatniť stravné za každý odpracovaný deň, ktorý súvisí s jeho podnikateľskou činnosťou. Za takýto deň sa môže považovať aj sobota a nedeľa, prípadne štátny sviatok, ak živnostník preukáže, že tento deň skutočne od-

pracoval. Túto skutočnosť musí dokladovať vystavenou faktúrou, blokmi o nákupoch, ktoré súvisia s podnikateľskou činnosťou, prípadne knihou jász. S prihliadnutím na počet pracovných dní a počet dní pracovného voľna v roku by však nemala v praxi nastať situácia, že živnostník si uplatní výdavky na stravné za 365 dní v roku.

Nákup stravných lístkov (gastrolístky)

V akej hodnote si mám kúpiť gastrolístky? Môžem si ich kúpiť aj v polovici roka za spätné obdobie?

Pre živnostníka je výhodnejšie zakúpiť stravné lístky v maximálnej hodnote 4,80 eur a do daňových výdavkov uplatniť celú sumu z faktúry. Ak by bola hodnota stravného lístka v nižšej nominálnej hodnote, ako je zákonom stanovené, do výdavkov si môže uplatniť len nominálnu hodnotu zakúpeného lístka. V prípade, že by bola suma lístka vyššia, ako je maximálna suma na stravné, môže si do daňových výdavkov uplatniť len 4,80 eur. Keďže nie je možné uznať stravné za deň, ktorý už ubehol, nemôže si živnostník kúpiť stravné lístky za spätné obdobie.

Doklad o nákupe stravy

Akým dokladom preukážem výdavky na stravné v jednoduchom účtovníctve?

Najbežnejší doklad do účtovníctva je faktúra za nákup stravných lístkov, vystavená na živnostníka. Adekvátnou náhradou stravného lístka alebo stravovacej poukážky je aj doklad z ERP o nákupe jedla v reštauračnom zariadení.

Náš tip na záver:

Výdavok na stravné je jednou z možností, ako si živnostník môže znížiť základ dane z príjmov. Najlepšou voľbou je nákup stravných lístkov na faktúru. Nemusíte mať starosť s priebežným odkladaním bločkov za obedy a s povinnosťou zaúčtovať ich. Vzhľadom na to, že stravné lístky nie je možné uplatniť do výdavkov spätne, odporúčame ich nakúpiť na začiatku roka na dlhšie časové obdobie a v maximálne uznateľnej sume. Tak si budete môcť uplatniť stravné za každý jeden odpracovaný deň, ktorým môže byť aj sobota a nedeľa, prípadne štátny sviatok, ak preukázate, že ste tento deň skutočne odpracovali.

Andrea Bittšánska

Vedeli ste, že?

12. august je každoročne oslavovaný ako Svetový deň slonov. Slony patria medzi zvieratá s vynikajúcou pamäťou a najväčšími citmi na svete.

Singapur je štát plný príkazov a zákazov. Ak odhodíte na chodník žuvačku alebo hocijaký iný použitý predmet, dostanete pokutu 600 €.

Chobotnice majú tri srdcia. Dve srdcia sa používajú na pumpovanie krvi do žiabier, zatiaľ čo tretia prináša krv do zvyšku tela.

Keď chcete niekomu telefonovať pod utajeným číslom, stačí, ak do kontaktov napíšete pred jeho telefónne číslo #31#.

Človek je úprimnejší, keď je unavený. To je zrejme dôvod, prečo veľa ľudí hovorí pravdu počas neskorých nočných rozhovorov.

Najvyšší sme ráno, keď vstávame z postele. Dôvodom je, že počas spánku ležíme a váha nášho tela netlačí na kĺby. Môžu sa teda uvoľniť a natiahnuť.

Tvar obočia môže mať vplyv na osobnosť človeka. Rovné obočie znamená, že človek je viac priamy a prevažujú u neho fakty. Mierne zakrivené obočie naznačuje emocionálnosť a orientáciu skôr na zážitky.

KROS NEWS

Copyright © 2019 KROS a. s.

041/707 10 10
kros@kros.sk
www.kros.sk

Šéfredaktorka
Gabriela Trpišová

Redaktorky
Ing. Katarína Synáková, Mgr. Martina Kavecká, Andrea Bittšánska

Odborná korektúra
Gabriela Trpišová

Jazyková korektúra
M KREO

Grafická úprava
M KREO